

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

06 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie și avocatul Angela Babără în numele inculpatei, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 decembrie 2020 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2021, în cauza penală în privința lui

Pleşca Doina xxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 04.12.2018 – 29.12.2020;

Instanța de apel: 01.02.2021 – 11.05.2021;

Instanța de recurs: 13.07.2021 – 06.12.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 decembrie 2020, Pleșca Doina a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 220 alin. (2) lit. c) Cod penal fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani 6 (șase) luni cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip semiînchis, conform prevederilor art. 90 Cod penal executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a reținut că Pleșca Doina se învinuiește, potrivit rechizitoriului, de faptul că în perioada lunii decembrie 2017, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală de etnie turcă, urmărind scopul îndemnării și înlesnirii practicării prostituției, aflându-se în mun. Chișinău, întâlnindu-se cu Pănuță Mariana, în cadrul convorbirilor pe care le-a avut cu aceasta, trezindu-i interesul ultimei pentru practicarea prostituției prin convingeri că va fi bine plătită, a îndemnat-o de a se deplasa în Cipru de Nord, Turcia, pentru practicarea prostituției. Întru realizarea scopului său infracțional, Pleșca Doina, obținând consimțământul cet. Pănuță Mariana de a practica prostituția, acționând în continuare în comun acord cu alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală de etnie turcă, a înlesnit

practicarea prostituției de către Pănuță Mariana, organizându-i deplasarea acesteia în Cipru de Nord, Turcia, prin procurarea biletului de călătorie la ruta aeriană „Chișinău - Istanbul - Ercan” pentru data de 13.12.2017, iar confirmarea de rezervare a biletelor i-a fost expediată prin aplicația „Viber”, de către Pleșca Doina.

Ajungând în țara de destinație, Pănuță Mariana, a fost întâlnită de către o persoană neidentificată de organul de urmărire penală de etnie turcă cu prenumele „Memed”, care i-a luat pașaportul cetățeanului Republicii Moldova, după care împreună s-au deplasat la un centru medical unde acesteia i-au fost efectuate investigații medicale, totodată fiindu-i administrate injecții pentru prevenirea îmbolnăvirii cu boli de transmitere sexuală, iar a doua zi dimineața a fost transportată de către ultimul la clubul „Florida” din Cipru de Nord, unde a fost întâlnită de către Pleșca Doina, care i-a explicat că urmează să presteze servicii sexuale diferitor bărbați în clubul menționat supra, respectiv aceasta a prestat servicii sexuale până la 25.12.2017.

Potrivit învinuirii, acțiunile lui Pleșca Doina au fost încadrate în baza art. 220 alin (2) lit. c) Cod penal: „îndemnul sau determinarea la prostituție ori înlesnirea practicării prostituției, ori tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției de către o altă persoană, după semnele calificative: de două sau mai multe persoane”.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror și inculpată.

3.1 Potrivit apelului declarat de procuror s-a solicitat casarea parțială a sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri conform regulilor stabilite pentru prima instanță, prin care Doina Pleșca recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 220 alin. (2) lit. c) Cod penal, conform acestei legi, să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani și 6 (șase) luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip semiînchis.

În motivarea apelului a invocat că la stabilirea pedepsei inculpatei Pleșca Doina, instanța de fond nu a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, considerând eronat că îndreptarea și corectarea lui e posibilă fără izolare de societate, în conformitate cu cerințele art. 75-78 Cod penal, aplicându-i pedeapsa sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune.

3.2. Potrivit apelului declarat de inculpată s-a solicitat casarea sentinței de condamnare cu pronunțarea unei sentințe de achitare.

În motivarea apelului inculpata a subliniat că sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri, invocând prevederile art. 8 alin. (3) Cod penal. A mai invocat articolul 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului

și a libertăților fundamentale, menționând că la caz prima instanță nu a motivat calificarea acțiunilor inculpatei, sarcină ce, prin efectul legii, o transmite instanței de apel.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2021 au fost admise, inclusiv din alte motive, apelurile procurorului și inculpatei, s-a casat total sentința Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 29.12.2020 și s-a pronunțat o hotărâre nouă, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Pleșca Doina a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 220 alin. (2) lit. c) Cod penal și în baza acestei Legi, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare, pe un termen de 4 (patru) ani și 5 (cinci) luni cu executare în penitenciar pentru femei de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal, s-a suspendat condiționat executarea pedepsei închisorii, cu fixarea unui termen de probațiune pe o durată de 2 (doi) ani cu obligarea lui Pleșca Doina pe durata probațiunii să nu-și schimbe domiciliul sau reședința fără permisiunea organului competent.

4.1 Pentru a decide astfel instanța de apel a statuat că la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, corect a încadrat acțiunile inculpatei Pleșca Doina în baza art. 220 alin. (2) lit. c) Cod penal: „îndemnul sau determinarea la prostituție ori înlesnirea practicării prostituției, ori tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției de către o altă persoană, după semnele calificative: de două sau mai multe persoane”, just ajungând la concluzia că inculpata a săvârșit infracțiunile pentru care a fost condamnată, însă instanța de fond a omis să constate fapta.

Instanța de apel a reținut că în partea descriptivă a sentinței nu a constatat săvârșirea faptei propriu zise, constatând doar în ceea ce se învinuiește inculpata Pleșca Doina, prin urmare, din punct de vedere obiectiv înlăturarea de răspundere penală nu poate fi aplicată atât timp cât nu a fost constatată fapta prejudiciabilă prevăzută de legea penală săvârșită cu vinovăție.

Instanța de apel a constatat că: Inculpata Pleșca Doina în perioada lunii decembrie 2017, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală de etnie turcă, urmărind scopul îndemnării și înlesnirii practicării prostituției. Aflându-se în mun. Chișinău, întâlnindu-se cu Pănuță Mariana, în cadrul convorbirilor pe care le-a avut cu aceasta, trezindu-i interesul ultimei pentru practicarea prostituției prin convingeri că va fi bine plătită, a îndemnat-o de a se deplasa în Cipru de Nord, Turcia, pentru practicarea prostituției. Întru realizarea scopului său infracțional, Pleșca Doina obținând consimțământul cet. Pănuță Mariana de a practica prostituția, acționând în continuare în comun acord cu alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală de etnie turcă, a înlesnit practicarea prostituției de către Pănuță Mariana, organizându-i deplasarea acesteia în Cipru de Nord, Turcia, prin procurarea biletului de călătorie la ruta

aeriană „Chișinău - Istanbul - Ercan” pentru data de 13.12.2017, iar confirmarea de rezervare a biletelor i-a fost expediată prin aplicația „Viber”, de către Pleșca Doina.

Ajungând în țara de destinație, Pănuță Mariana, a fost întâlnită de către o persoană neidentificată de organul de urmărire penală de etnie turcă cu prenumele „Memed”, care ia luat pașaportul cetățeanului Republicii Moldova, după care împreună s-au deplasat la un centru medical unde acesteia i-au fost efectuate investigații medicale, totodată fiindu-i administrate injecții pentru prevenirea îmbolnăvirii cu boli de transmitere sexuală, iar a doua zi dimineața a fost transportată de către ultimul la clubul „Florida” din Cipru de Nord, unde a fost întâlnită de către Pleșca Doina, care i-a explicat că urmează să presteze servicii sexuale diferitor bărbați în clubul menționat supra, respectiv aceasta a prestat servicii sexuale până la 25.12.2017.

Potrivit instanței de apel deși inculpata vina în comiterea infracțiunii încriminate nu a recunoscut-o, vinovăția acesteia se dovedește integral prin cumulul de probe prezent la cauza penală dată.

Instanța de apel a considerat că de facto inculpata își recunoaște vina în comiterea infracțiunii imputate, însă apreciază critic declarațiile precum că, nu a contribuit la îndemnarea și înlesnirea la practicarea prostituției, precum și tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției de către o altă persoană. S-a considerat că aceste argumente nu corespund adevărului și sunt înaintate de către inculpat în scopul de a se eschiva de la răspunderea penală, deoarece sunt contradictorii cu celelalte probe, analizate și apreciate mai sus, care demonstrează cu certitudine vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii imputate.

Instanța de apel mai constată că prin acțiunile sale intenționate, inculpata Pleșca Doina a săvârșit infracțiunea de proxenetism, prevăzută de art. 220 alin (2) lit. c) Cod penal: *„îndemnul sau determinarea la prostituție ori înlesnirea practicării prostituției, ori tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției de către o altă persoană, după semnele calificative: de două sau mai multe persoane”* de aceea Colegiul a considerat nefondate argumentele apelantului precum că, faptele lui Pleșca Doina nu întrunesc elementele infracțiunii încriminate fiind încadrată juridic greșit, respingându-le pe acest temei.

Referitor la argumentele inculpatei precum că fapta nu a fost calificată corect, instanța de apel a considerat ca fiind corect încadrate juridic acțiunile inculpatului Pleșca Doina în baza art. 220 alin. (2) lit. c) Cod penal, fiind dovedit faptul că, inculpatul prin acțiunile sale a îndemnat și înlesnit practicarea prostituției de către Pănuță Mariana, organizându-i deplasarea acesteia în Cipru de Nord, Turcia, prin procurarea biletului de călătorie la ruta aeriană „Chișinău - Istanbul - Ercan” pentru data de 13.12.2017, iar confirmarea de

rezervare a biletelor i-a fost expediată prin aplicația „Viber”, de către Pleșca Doina.

Cu referire la ansamblul de probe administrate de acuzatorul de stat privind stabilirea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 220 alin. (2) lit. c) Cod penal, s-a constatat că, acuzatorul de stat a acumulat suficiente probe pertinente și concludente care atestă culpabilitatea inculpatului, reținându-se astfel că, probele cercetate și examinate prezintă o situație clară și fără dubii a circumstanțelor de fapt, fiind raportate just la prevederile legale.

La aplicarea pedepsei instanța de apel a luat în considerație comportamentul inculpatei pe întreg parcursul examinării cauzei și după comiterea infracțiunii imputate, a ținut cont de scopul pedepsei penale în coraport cu personalitatea inculpatei, faptul că ultima a săvârșit pentru prima dată o infracțiune gravă, are loc de muncă, precum și săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani, considerând că corijarea și reeducarea inculpatei poate avea loc fără izolarea ei de societate, cu executarea condiționată a pedepsei pe un termen de probațiune, deoarece aceasta, conform art. 90 alin. (4) Cod penal, poate avea loc și în cazul săvârșirii unei infracțiuni grave.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie și avocatul Angela Babără în numele inculpatei.

5.1 Procurorul în recursul ordinar declarat invocând incidența *pct. 6, 7, 10* a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală a solicitat casarea deciziei cu remiterea cauzei penale la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În susținerea recursului a invocat următoarele argumente:

- instanța de apel greșit a individualizat pedeapsa inculpatei Pleșca Doina, prin aplicarea art. 90 Cod penal;
- prin decizie neîntemeiat a fost admis apelul inculpatei care a fost depus tardiv;
- instanța de apel a omis să constate fapta comisă de inculpată;

5.2 Avocatul Angela Babără în numele inculpatei în recursul ordinar declarat invocând incidența *pct. 6, 8* a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a sentinței instanței de fond cu pronunțarea unei decizii de achitare.

În susținerea recursului declarat a invocat următoarele:

- învinuirea adusă inculpatei nu este clară și poartă un caracter declarativ;
- constată lipsa elementelor infracțiunii imputate inculpatei;
- instanța de apel nu a apreciat corect probele, nu a elucidat și determinat circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii;

- instanța de apel nu a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță;

6. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, avocatul Babără Angela în numele inculpatei Doinei Pleșca, a prezentat referință pe marginea recursului declarat de procuror, pledând pentru netemeinicia recursului ca inadmisibil.

7. Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerentele:

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs. De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Astfel, din conținutul cererii de recurs declarată de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, se constată că aceasta este bazată pe temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. **6), 7), 10** Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; instanța a admis o cale de atac neprevăzută de lege sau apelul a fost introdus tardiv cât și dacă a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Din conținutul cererii de recurs declarată de către avocatul Angela Babără în numele inculpatei se constată că aceasta este bazată pe temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. **6), 8)** Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței cât și dacă nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Conform prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și

oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La *chestiunile de drept* se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul notează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

În conformitate cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

7.1 Cu referire la recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, Colegiul penal lărgit reține următoarele:

În corespundere cu prevederile art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de declarare a apelului împotriva sentinței este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integral, dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Potrivit jurisprudenței naționale constante, în primă etapă a examinării cauzei în ordine de apel, instanța trebuie să verifice corectitudinea sesizării ei cu cerere de apel de către partea în proces sau de către persoana interesată (în cazul în care nu este parte în proces), adică să verifice dacă cererea de apel a fost declarată în termenul legal, aceasta deoarece în cazul în care apelul este

introdus tardiv, judecata nu mai are loc, întrucât instanța de apel nu a fost sesizată în conformitate cu legislația.

Din sensul reglementărilor de procedură penală dar și potrivit explicațiilor, făcute de către Curtea Supremă de Justiție în Hotărârea explicativă nr. 22 din 12 decembrie 2005 „cu privire la practica examinării cauzelor penale în ordine de apel”, verificarea chestiunii de drept indicate la alineatul supra, instanța de apel era obligată să o facă din oficiu, indiferent de opiniile participanților la proces, dacă aceste opinii au fost formulate.

Așadar, Colegiul Penal lărgit observă, că instanța de apel, fiind sesizată cu cerere de apel în data de 18.01.2021 de către inculpata Pleșca Doina, declarat împotriva sentinței Judecătorei Chișinău sediul Centru din 29 decembrie 2020, nu a verificat dacă calea de atac a fost declanșată de către titular în termenul prevăzut de lege.

Mai mult potrivit dezideratelor inculpatei Pleșca Doina, invocate în apelul declarat, ultima a solicitat repunerea în termen a cererii de apel sau considerarea acestuia drept depus în termen. Analizând în sensul solicitărilor date decizia instanței de apel, Colegiul Penal lărgit constată lipsa unei motivări în sensul dat. Or, în condițiile precitate, instanța de apel urma să constate dacă apelul declarat de inculpată a fost depus în termen, sau dacă temeiurile invocate, care au dus la omiterea termenului de exercitare a dreptului prescrist, sunt întemeiate și pot servi drept temei pentru repunerea în termen a apelului declarat.

În sensul dat instanța de recurs mai constată, că potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 11.05.2021 (f.d. 133, vol. II), procurorul expunându-se asupra apelurilor declarate, în particular în partea apelului declarat de inculpata Pleșca Doina, a subliniat că ultimul urmează a fi respins ca tardiv invocând anumite argumente în susținerea poziției expuse.

Din conținutul deciziei atacate cu recurs, se atestă că instanța de apel a neglijat solicitările date, nu s-a expus asupra acestora nici în partea descriptivă nici în partea dispozitivă a deciziei pronunțate.

În consecință, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a adoptat o decizie de admitere a apelului declarat, fără a se expune asupra solicitării de repunere în termen a apelului, prin ce a fost afectată soluția adoptată, or ignorarea acestui aspect de către instanța de apel lezează dreptul la un proces echitabil a participanților la proces.

Totodată, prin admiterea unui apel tardiv și poziționarea uneia dintre părțile procesului penal pe o treaptă mai avantajoasă decât cealaltă parte, se încalcă vădit principiul egalității armelor, care inter alia prevede că fiecare parte trebuie să beneficieze de o posibilitate rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții care să nu-i plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu partea adversă. Aplicarea regulilor privind termenele de procedură este

susceptibilă de a încălca principiul egalității armelor și a securității raporturilor juridice, în general, în măsura în care fiecare dintre părți nu se vor bucura de aceleași mijloace pentru a prezenta argumentele sale în fața unei instanțe (*Varnima Corporation International S.A. contra Greciei*, nr. 48906/06, §27, 28 mai 2009; *Ben Naceur contra Franței*, nr.63879/00, §32, 03 octombrie 2006).

7.2 Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Angela Babără în numele inculpatei, Colegiul penal lărgit verificând și analizând per ansamblu decizia instanței de apel, raportată la criticile apărării, constată că instanța de apel la adoptarea soluției nu a respectat întocmai prevederile legale, ignorând exigențele legii procesual-penale.

Potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, chiar dacă dispozițiile art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale impun instanțele naționale să-și motiveze deciziile (hotărârea *Boldea versus România*), această obligație nu presupune existența unor răspunsuri detaliate la fiecare problemă ridicată, fiind suficient să fie examinate în mod real problemele esențiale care au fost supuse spre judecată instanței, iar în considerentele hotărârii trebuie să se regăsească argumentele care au stat la baza pronunțării acesteia.

CtEDO a consemnat în repetate rânduri că, la judecarea cauzei de către instanța de apel și la adoptarea deciziei, aceasta nu se poate limita la preluarea totală sau parțială a motivării formulate de instanța de fond, ci trebuie să analizeze din nou cauza, în fapt și în drept, cu atât mai mult când este în situația pronunțării unei noi hotărâri, și să răspundă argumentat la criticile invocate de părți, or doar astfel se demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul examinării acestei cauze penale.

Colegiul ține să evidențieze că, încadrarea juridică a faptei are importanță atât pentru aplicarea corectă a legii penale, cât și pentru modul de desfășurare a judecății determinând, nu în ultimul rând, concordanța între conținutul legal al infracțiunii și conținutul constitutiv al acesteia. Mecanismul de încadrare juridică a faptei presupune implicit stabilirea textului din legea penală, care prevede și sancționează fapta socialmente periculoasă ce face obiectul cauzei penale.

Potrivit prevederilor art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederi procesuale obligatorii menționate supra, nu au fost respectate întocmai la judecarea apelului de către instanța ierarhic inferioară. În materie penală, o informare precisă și completă cu privire la acuzațiile aduse unei persoane și, implicit, cu privire la încadrarea juridică a faptei pe care instanța o poate reține împotriva acesteia, este o condiție esențială a echității procedurii.

Pentru a statua asupra acestei concluzii, Colegiul penal lărgit evidențiază într-un prim aspect faptul, că principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferite judecătii, în raport cu faptele infracționale imputate acesteia prin rechizitoriu. Prin urmare, atunci când unei persoane i se impută săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație în acest sens, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente, care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă anume de inculpat.

Pentru a conchide asupra celor expuse, probatoriul administrat în cauză urmează a fi apreciat după intima convingere a judecătorului, care trebuie să se bazeze pe prevederile legii procesual-penale și pe analiza coroborată a tuturor probelor sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Efectuând o analiză textuală a părții motivate a deciziei instanței de apel se deduce, că aceasta nu cuprinde relevarea considerentelor ce ar fi clare și întemeiate legal asupra concluziilor formate în rezultatul verificării sentinței contestate de apelant, în raport cu motivele invocate și circumstanțele reale ale acestei cauze.

Deci, în speță, este necesar ca în mod judicios, cu o argumentare temeinică și suficientă, să fie rezolvate problemele de drept apărute în cadrul judecării, cu excluderea contradicțiilor și incertitudinilor existente, având în vedere că, lipsa unei motivări corespunzătoare dintr-o hotărâre judecătorească afectează grav echitatea acestei proceduri.

Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

În conformitate cu prevederile art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel are obligația de a întreprinde măsuri pozitive la judecarea apelului, pentru a repara erorile de fapt și de drept comise de prima instanță, doar atunci când aceste erori au influențat asupra hotărârii în defavoarea inculpatului.

Astfel, verificând asupra principiului respectării normelor de drept procesuale menționate, Colegiul constată că potrivit rechizitoriului (f.d. 231, vol. I), Doinei Pleșca i se impută comiterea infracțiunii de proxenetism, prevăzute la art. 220 alin. (2) lit. c) Cod penal, după indicele calificative: "*îndemnarea și înlesnirea practicării prostituției, cu tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției de către o altă persoană, de mai multe persoane*".

Prin sentință instanței de fond în privința inculpatei s-a reținut următoarea formă a învinuirii: "acțiunile lui Pleșca Doina au fost încadrate în baza art. 220 alin (2) lit. c) Cod penal: „îndemnul sau determinarea la prostituție ori *înlesnirea practicării prostituției, ori tragerea de foloase de pe urma practicării*

prostituției de către o altă persoană, după semnele calificative: de două sau mai multe persoane.” Instanța de apel menținând aceiași încadrare juridică a acțiunilor inculpatei, a repetat eroarea admisă de instanța de fond fără a ține cont că prin hotărârile pronunțate de fapt inculpatei Pleșca Doina i-a fost incriminat un calificativ suplimentar a laturii obiective și anume *”determinarea la prostituție”*, calificativ care lipsește în învinuirea înaintată prin Ordonanța de punere sub învinuire din 25.05.2018 (f.d. 196, vol. I) cât și în acuzarea înaintată prin rechizitoriul expediat în instanța de judecată. (f.d. 231, vol. I)

În sensul celor indicate mai sus, Colegiul penal lărgit notează că latura obiectivă a infracțiunii de proxenetism se realizează prin forma unei pluralități de acțiuni alternative, care constau în îndemnul sau determinarea la prostituție, ori înlesnirea practicării prostituției, ori tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției de către o altă persoană.

Instanța de recurs menționează că stabilirea corectă și în deplinătate a circumstanțelor obiective ale comiterii infracțiunii săvârșite este condiția necesară pentru calificarea justă a faptei. Fiecare infracțiune în parte este însoțită de multiple circumstanțe, factori. Însă pentru calificarea corectă a faptei are însemnătate determinarea și consacrarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei de infracțiune prevăzute de norma juridică penală.

Respectiv, instanța de recurs ordinar apreciază critic poziția instanței de apel în situația în care a reținut nemotivat, un semn suplimentar de manifestare a laturii obiective a infracțiunii de proxenetism, imputate inculpatei Pleșca Doina, fără a ține cont de acuzarea înaintată ultimei de organul de urmărire penală. Or, inculpatei nu i se poate incrimina nimic mai mult decât ceea ce se conține în actele procedurale de bază prin care se exercită funcția de acuzare în procesul penal: ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul, altfel spus, ceea ce inculpata a aflat pe neașteptate și în legătură cu care nu a fost audiată și nu a avut posibilitatea de a se apăra până la judecată. La caz, fiind depășite limitele învinuirii înaintate inculpatei prin rechizitoriu, suplinind învinuirea cu elemente neincriminate.

În sensul dat, Colegiul lărgit notează că potrivit practicii CEDO acuzatul trebuie să fie informat în mod corespunzător și pe deplin cu privire la orice modificare a acuzației, inclusiv modificările care au legătură cu „cauza” acesteia, și trebuie să dispună de timpul și înlesnirile necesare pentru a reacționa la aceste modificări și pentru a-și organiza apărarea pe baza oricărei noi informații sau afirmații. (*cauza Mattoccia împotriva Italiei; cauza Bäckström și Andersson împotriva Suediei*)

Informațiile referitoare la acuzațiile aduse, inclusiv încadrarea juridică care ar putea fi reținută de instanță în materie, trebuie să fie furnizată fie înainte de proces, în actul de inculpare, fie cel puțin în cursul procesului, prin alte

mijloace, precum extinderea formală sau implicită a acuzațiilor. Simpla menționare a posibilității teoretice ca instanța să ajungă la o concluzie diferită de cea a parchetului în ceea ce privește încadrarea infracțiunii este, în mod evident, insuficientă. (*cauza I.H. și alții împotriva Austriei*)

Suplimentar în contextul dat, Colegiul observă lipsa atât a aprecierii cât și lipsa poziției instanței de apel referitor la acceptarea unor probe și respingerea altora.

Colegiul penal lărgit, statuează că potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (*Suominen c. Finlandei* (2003) §37, *Kuznetsov și alții c. Rusiei* (2007) §85). De asemenea, în hotărârea CtEDO în cauza *Helle împotriva Finlandei*, 19 decembrie 1997, pct. 60, se reține că noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Colegiul notează, că pentru a respecta aceste practici, instanța de apel urmează să dea răspunsuri argumentate în hotărâre asupra motivelor decisive invocate de apelanți, prin prisma criticilor invocate de părți, care în viziunea lor ar putea afecta într-o măsură oarecare legalitatea soluției adoptate la caz.

Din considerentele expuse, se conchide că, în prezenta speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate de către recurenți, ceea ce duce la casarea totală a deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs.

8. Colegiul penal lărgit conchide, dat fiind că instanțele de fond și de apel nu au judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege, generând dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, argumentele invocate în recursul procurorului cu privire la individualizarea incorectă a pedepsei aplicate inculpatei, pe motivul blândeții ei, cât și argumentele avocatului cu privire la lipsa elementelor infracțiunii imputate inculpatei, devin irelevante și neîntemeiate.

Astfel că rejudecând cauza instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate și a constatării clare a faptelor săvârșite și întrunirea elementelor infracțiunilor incriminate, să dea apreciere probelor prin prisma art. 101 Cod de procedură penală și în

dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie și avocatul Angela Babără în numele inculpatei, casează total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2021, în cauza penală în privința lui *Pleşca Doina xxxxxx* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată este pronunțată la **10 februarie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion